

L. B. U.
C O U.

MAANDAG

W A R D E R
R A N T.

den 3 OCTOBER.

MOSKOU, den 29 Augustus.

Het nieuwe kruis, op den hoogen Johannes-Toren alhier, hetwelk volmaakt gelijk is aan het geene hetwelk er te voren op gestaan heeft, is den 24sten dezêr op denzelfen geplaatst. De inzegening van hetzelfde is door den heer *Augustin*, Vicarius van den Metropolitaan, verrigt. Het is bekend, dat de gezegde Toren, toen de Franschen het Kremlin bij hannen aftogt van hiet deden springen, aanmerklijk beschadigd is, en dat zij reeds te voren het grootte kruis van denzelfen afgenomen hadden.

PETERSBURG, den 8 September.

Den jaardag van den slag van Culm, welke in het laatstafgelopen jaar, zoo roemrijk voor de Rus-Keizerlijke garde geweest is, is den 21sten augustus met eene ongemeene pracht gevierd.

Des morgens ten 11 uren verzamelden zich de onderscheidene regementen van de garde te voet, en marcheerden in groote parade, door de vier wegen welke naar het Veld van Mars geleiden. Toen zij aldaar aangekomen waren, plaatsten zij zich, in de gedaante van een kruis, rondsom de aldaar opgerigte stelligie. Zijne Majesteit de Keizer, begaf zich, vergezeld van Hunne Keizerlijke Hoogheden de Grootvorsten *Constantyn*, *Nikolaas* en *Michel*, benevens een talrijk gevolg van zijnen staf, te paard derwaards. De regen, welke in den beginne ongunstig voor dit feest scheen te zullen zijn, wierdt op eenmaal door den aangenaamsten zonneschijn vervangen. Zijne Eminentie, de Metropolitaan, die met de hooge geestelijkheid zich op de stelligie bevond, hief het *Te Deum* aan, dat met de grootste plegtigheid gezongen werd, en wijde vervolgens de 13 nieuwe vaandels. Hierop ontving Zijne Majesteit de Keizer dezelven uit hunne handen, en gaf die in persoon aan ieder bataillon voor dewelken zij bestemd waren.

Na deze plegtigheid, traden de Keizerin *Maria* en Hare Keizerlijke Hoogheid de Grootvorstin *Anna*, die dezelve op de stelligie blygewoond hadden, weder in hun rijtuig. De Keizer hield, aan de spitse zijner troepen, en na dat hij zijne doorluchtige moeder met den degen gesaluterd hadt, te paard, nevens hoogsterzelve rijtuig stil en deed de overwinnaars van Culm voor bij dekleeren. Onophoudelijk verhief zich een luid *Hurray!* onder de troepen, zoo ter eere van hunnen grootmoedigen Souverein, die hen zoodikwijls tot de overwinning geleidde, als ter eere van het Vaderland, hetwelk hen als de steunpilaren van deszelfs roem beschouwde.

Dezelfde dag was er in het Tautische paleis een groot diner van 300 couverts, tot het welk de voornaamste heeren van het hof, zoo als ook de officieren van de garde genoodigd waren.

BERLYN, den 20 September.

Eergister is Z. M. de Koning werkelijk van hier naar het congres te Weenen vertrokken. Hoogstdezelve neemt zijne reis door Sil sien, en moet gisteren te Breslau aangekomen zijn, alwaar Hoogstdezelve heden en morgen verblijf zal houden, om vervolgens over Teschen, Olmutz en Brunn, zijne reis voortzetten. Naar men wil zal de afwezigheid van onzen monarch, niet langer dan zes weken duren.

Ook de prins *August Ferdinand*, heeft besloten, om Weenen, bij gelegenheid der aanstaande hooge plegtigheid aldaar, te bezoeken, en zal heden avond de reis derwaards aannemen.

Zekere heer *Hill*, vertoont hier, sedert veertien dagen, aan het publiek, vijf wilden uit Afrika, waarvan er twee door professor *Lichtenstein*, voor Kaffers erkend zijn. Deze man trekt vele nieuwsgietigen tot zich. Gezegde menschen eten rauw vleesch en verscheuren bijna levendige kuikens en duiven. De heer *Hill*, heeft hen voor een bepaalden tijd van een Amerikaanschen kapitein gekocht, die hen te Amsterdam ontscheept heeft. Hun tijdelijke eigenaar is dikwerf verplicht verscheidene personen tot hulp te roepen, om hen, met geweld, tot bedaren te brengen.

AUGSBURG, den 13 September.

Men spreekt van groote veranderingen in Duitschland. De gewigtigste zou zekerlijk de ineming van Saxon zijn, het welk onder Pruisische heerschappij zou overgaan. Van het lot des Konings wordt niet gesproken. Het zou echter te bejammeren zijn, dat zulk een oud huis zoo gemakkelijk uit het bezit moest gestoten worden. Een Koning te onttronen is eene slechte staatkunde, welke grieven men ook tegen hem mag hebben in te brengen. Dit heet den man nabootsen, wiens tiranni men verfoeit. Hij dreef de Souvereynen, wier staten hem gelegen kwamen, bij de ministereiden tot misnoegen uit derzelve bezit. Welk onderscheid is er dan tusschen zijn gedrag en dat geene hetwelk men thans omtrent Saxe zou houden? De mogendheid, die dezen staat wil in bezit nemen, heeft zich met reden over dezelfde handelwijze beklagd, waar toe zij thans overhelt, en men ziet niet, hoe zij die zou kunnen rechtvaardigen, anders dan door het recht van den sterksten. Zulk eene berooving op een tijdstip van herstel en teruggave zou strijdig zijn met den geest van orde en gematigheid, die de jongste omwenteling heeft gekenschetst. Ook vleit men zich nog, dat de huizen van Oostenrijk en *Bourbon* voort de regten eener familie zullen pleiten, die hun van zoo nabij bestaat, en die met hun verscheidene verbondengesloten heeft.

NIMES, den 16 September.

Benige dagen geleden, hoorde men in het arrondissement van Alais, tusschen het gehucht van la Rouvere en den Gardon, noordwaarts, een gedruisch dat naar het lossen van verscheidene stukken geschut geleek; dit gedruisch, dat, bij tusschenpozen, vierentwintig uren lang aanhield, werd gevolgd door eene heftige losbarsting of zwaren slag, na welke men mid-

den in eenen Korenakker, meer dan 60 meters boven het bed van den gardon verheven, zich met gedruisch eene ronde opening zag vormen, van omtrent twee meters, en op eenen afstand van honderd meters van de rivier. Uit dit gat borrelde het water bij tusschenpuzingen naar boven. Een inwoner der naastgelegen plaats, die op het geluid toegeschoten was, week met verhaastiging terug; verschrikt door de beweging welke hij onder zijne voeten gevoelde. Naauwlijks was hij weg, of de grond waarop hij gestaan had verdween met een ontzagelijk geraas, en werd vervangen door eene kringvormige holte van 35 meters over het kruis, en 13 meters diepte. Een dikke kastanjeboom, benevens ertelijke moerbezie- en appelbomen, zijn in deze soort van put verzwolgen. In den beginne had het water er 27 voeten diepte, doch deze is sedert allengskens verminderd, door het instorten der aarde van de zijwanden.

KOPPENHAGEN, den 20 September.

De prins *Christiaan* wordt iederen dag uit Noorwegen terug gewagt, en zal tot herstelling van zijne gezondheid het slot te Sønderburg gaan betrekken; voorts verzekert men, dat de gemoederen in Noorwegen merklijk bedaard zijn, en men wagt, dat na de bijeenkomst der rijksstanden, alle geschillen zullen zijn geëindigd. De commissarissen, wegens Zweden tot de rijksvergadering benoemd, te weren de generaal *Bjornstjerne*, de baron *Wrede*, en de overste luitenant *Weidenhielm*, zijn bereid te Christiania aangekomen. — In de volgende week zal ook de postenloop tusschen Noorwegen en Denemarken hersteld zijn.

Men ziet alhier het volgende, wegens het afstaan van het eiland Helgoland of Heilige Land aan Groot-Brittanniën, publiek gemaakt:

Wij *Frederik de Zesle*, door Gods genade Koning van Denemarken, der Wenden en Gothen, hertog van Sleeswijk Holstein, Stormarm en Ditmarschen, gelijk ook Oldenburg, doen te weten: Dat, daar wij tot herkinging van den vrede, het noodzakelijk geoordeeld hebben, bij het vredes-traktaat met Groot-Brittanniën, van den 14den januarij jongstleden, voor ons en onze opvolgers in de regering, van alle regten en aanspraken op het eiland Helgoland, ten behoeve der kroon van Groot-Brittanniën, af te zien; zoo hebben wij door het vermelde vredes-traktaat, onze onderdanen op Helgoland, van hunnen eed van getrouwheid jegens ons, ontslagen, gelijk wij dan ook door dezen onzen openen brief, alle inwoners van Helgoland, zoo in het algemeen als elk hunner in het bijzonder, van den eed van huldiging en eed van getrouwheid, welke zij als onderdanen in het algemeen, of als ambtenaren in het bijzonder, en zoo als burgerlijke of militaire, geestelijke of wereldlijke, voor ons hebben afgelegd, bij deze te ontslaan en los te maken.

Gegêven in ons slot Friedrichsberg, den 26sten augustus 1814.

FREDERIK R.

VAN DEN NEDER-ELVE, den 23 September.

De jongste bërigten uit Gotheburg melden, dat de staatsraad van Christiania aan den luitenant-generaal, graaf *van Boije*, verzocht hebbende, om 3000 tonnen haver te mogen bekomen, zulks dadelijk is toegestaan geworden.

Ingevolge eene ordonnantie des Konings, zal de pruisische krijgsmagt voortaan bestaan uit eene staande armée, de landweer van de eerste ligting, de landweer van de tweede ligting en de landstorm. De landweer van de eerste ligting bestaat uit lieden van 20 tot 32 jaren. Dezelve is bestemd, om in tijd van oorlog, de staande armée dadelijk te ondersteunen, en met dezelve te veld te trekken. In tijd van vrede komt dezelve slechts gedurende een bepaalden tijd, om de groote manoeuvres mede bij te wonen; en wordt voor het overige op bepaalde dagen in de respectieve kantons in den wapenhandel geoefend. De landweer van de tweede ligting bestaat uit personen beneden de 40 jaren. In tijd van oorlog maakt dezelve de bezetting uit van vestingen en steden, en wordt ook in geval van nood in het veld gebruikt; in tijd van vrede komt dezelve nimmer, dan in kleine afdelingen, bijeen, en wordt voorts op bepaalde dagen geoefend. De landstorm eindelijk komt nimmer in activen dienst, dan op bepaald bevel des Konings, en bij gelegenheid van een vijandeliken inval. Dezelve bestaat uit alle de personen, bij bovengenoemde korpsen niet aangesteld, beheden de 50 jaren, en wordt verdeeld in kompagnien schutterijen voor de groote steden en kompagnien ten platten lande. In tijd van vrede, kan dezelve gebruikt worden ter handhaving van de goede orde. Alle de pruisische onderdanen boven de 20 jaren zijn verplicht, om in eene der bovengenoemde korpsen te dienen.

PARYS, den 23 September.

Monsieur heeft, bij deszelfs doortogt door Troyes, in naam des Konings, 120,000 balken geschonken, die uit de gewone hakkingen voor de dienst van 1815 en 1816 moeten genomen worden, en dienen moeten tot het bebouwen van een gedeelte der, gedurende den laatsten oorlog, in het departement van de Aube, afgebrande huizen. Hij heeft zijne voorspraak bij Z. M. beloofd, ten einde eene vermindering van belastingen en een voorschot tot den aankoop van koelien te bekomen, om die, welke door den oorlog verloren zijn te vervangen. Er is geen dorp in het departement, waarin die goede prins zich niet heeft opgehouden, om de inwoners aan te hooren en hun woorden van vertroosting toe te spreken. De stad Bar-sur-Seine heeft zich door de toebereidsels, welke zij voor den doortogt van Z. K. H. gemaakt had, onderscheiden: *Monsieur* is er aan het stadshuis afgestapt, om de verschillende deputatie te ontvangen; hij heeft aan den onder-prefekt, den marquis *de Cordone*, op het verzoek, dat hem, deswege, door alle de maires van het arrondissement, (Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)

ARNHEM, den 28 September.
Bij den heer Gouverneur dezer Provincie is de tijding ingekomen, dat Z. K. H. de Souvereine Vorst, over Grave en Nijmegen, op den 4den oktober aanstaanden, alhier zal aankomen, en nagt verblijft binnen deze stad houden zal; zullende Hoogstdezelve den volgenden middag zijne reis naar het Loo voortzetten.
GRONINGEN, den 27 September.
Haare Koninklijke Hoogheid, Mevrouw de Prinsesse van Oranje-Nassau, Gemalinne van onze zeer geëerbiedigde Souvereine Vorst, word eerstdaags, op het laatste slot het Loo in Gelderland, verwacht, alwaar zij met men verneemt, Hoogstgemelde Z. K. H. insgelijks verwacht wordt; vervolgens zullen Hth K.K. Hth. zich naar deze stad begeven, om er op den toden oktober, de plechtigheden van het twee honderdjarige Jubileum, en de hooge school, bij te wonen, waarna de Vorst van de Vorstin, een tour naar Vrieslandt doen, en van daar zich weder naar deszelve residentie 's-Gravenhage zullen begeven.

sest en Tongeren naar Maastricht. Overal ontvangt Z. H. de meeste blijken van verkleefdheid en erkentenis. In Namen worden groote toebereidselen gemaakt ter zijner ontvangst.
De onderhandelingen van Gent, worden dan eens bij wijze van conferentie, doch meest door middel van nota's, welke de wederzijdsche ministers-eikanderen mededeelen, voortgezet. De correspondentie tusschen Gent en Londen, wordt hoe langer hoe levendiger; doch niettegenstaande de verzekeringen van de engelsche dagbladen, houdt men het er hier voor, dat het onderwerp der onderhandelingen zeer geheim wordt gehouden.
In Oostende ziet men nog gedurig engelsche troepen van allerlei wapen aankomen. De Hanoveranen vermeerderen ook van dag tot dag, en de organisatie van onze nationale armée, wordt met liver doorgezet.
Men verwacht eerstdaags eene ordonnantie van den Souvereinen Vorst, betrekkelijk de Franschen, welke later te lande wijken verblijven.

het grondgebied der stad Bar, den eersten juni 1749, door hagel verwoest werd, gelijk zulks thans te Badou-villiers heeft plaats gehad, en dat de koude in Lotharingen in het jaar 1758 sedert de maand julij aller-nijpendst was.
Naar men zegt, maken drie Mogendheden aanspraak op de bezitting van het eiland Elba. De Koning van Spanje zoude dat gedeelte eischen, waarop de stad Lonsongo legt, de groot-hertog van Toscanen het deel het welk voorheen onder de beheering van Florence was, en de hertog van Piombino het overige.
BRUSSEL, den 26 September.
Z. K. H. de Souvereine Vorst der Vereenigde-Nederlanden, is in den nacht van den 23sten op den 24sten te Tjrlentont aangekomen. De geheele stad was gelumineerd, en op de voornaamste gebouwen woel de Oranje vlag. Z. H. ontving dadelijk de regering en voornaamste ambtenaren en zette zijne reizje nog voort oer de dag aanbrak. De Vorst arriveerde alzo vroegtijdig te St. Trond en vervolgde zijnen weg over Mas-

dissement gedaan was, het kruis van het legioen van Eer geschonken.
Den 28sten der vorige maand, des morgens omstreeks 10 uren, verscheen er eene zeer zwarte wolk, en naar oogschijn van weinge uitgestrektheid, boven het grondgebied van Badou-villiers, een dorp tusschen Vanvoulens en Gondrecourt, in het departement van de Maas. Men gaf hier geen acht op; doch eensklaps stond daaruit een vloed van hagel, zonder donder of wedricht. De bevrizing was zoo sterk, dat twee dagen daarna nog hier en daar er sporen van gevonden werden. Dit voorval heeft veel schade veroorzaakt: gelukkig was het grootste gedeelte van den graan-oogst reeds binnens. Men schrijft, dat de ochtend ongetwijfeld schoonen dag had aangekondigd; doch den vori-gan dag was het zoo koud, dat de lieden, die bezig waren in het veld te arbeiden, zulks, op den middag, geheel gekleed moesten verfrigen. Sedert den 4den september heeft het in die streken des nachts verscheidene malen en vijf sterk gevrozen. Men merkt op, dat

